

‘We mogen ook sterkste leerlingen niet vergeten’

Hoe belangrijk preteaching en afstandsonderwijs ook zijn, scholen hebben nog een grotere uitdaging: weer opengaan. Wat zijn de aandachtspunten?

VAN ONZE REDACTEUR
SIMON GRYPONPREZ
BRUSSEL I

1. Mentaal welzijn

‘Het is een illusie om te denken dat we er direct kunnen invliegen wanneer de scholen opnieuw opengaan’, zegt onderwijs-econoom Kristof De Witte (KU Leuven). ‘Leerlingen hebben veel meegemaakt. En als leerlingen zich niet goed voelen, dan kunnen ze ook niet leren.’

De eerste dagen zouden leerkrachten zich daarom beter focussen op het mentale welzijn van leerlingen, door bijvoorbeeld in een klasgesprek te praten over de quarantaine: ‘We moeten er rekening mee houden dat heel wat leerlingen met psychologische problemen zitten’, zegt De Witte. ‘In dat geval moet de zorgcoördinator of het CLB snel bijspringen.’

2. Testen, testen, testen

‘De verschillen tussen leerlingen zijn ontegensprekelijk uitgediept’, zegt hoogleraar taalkunde en lerarenopleider Kris Van Den Branden (KU Leuven). ‘Daarom kunnen schoolteams via observatie en toetsing te weten komen

waar elke leerling staat.’ De Witte sluit zich daarbij aan: ‘Afstandsonderwijs is vooral goed voor de academisch sterke leerlingen. Daardoor zullen leerlingen met grotere leersverschillen terug in de klas komen. Die verschillen moeten we zo snel mogelijk vaststellen.’

3. Differentiëren

De afspraak is dat scholen de nieuwe leerstof van de afgelopen weken nog eens klassikaal herhalen. Maar dat klassikale moet volgens Van Den Branden en De Witte worden beperkt. ‘Het is goed om te starten met een kort klassikaal moment’, zegt Van Den Branden. ‘Maar daarna moeten leerkrachten volop durven te differentiëren. Herhaalde basisinstructies voor zij die het nodig hebben, uitbreiding voor anderen.’

‘Differentiëren is belangrijker dan ooit’, zegt De Witte. ‘Elke leer-

ling moet je naar een zo hoog mogelijk niveau trekken. We mogen zeker ook de sterkste leerlingen niet uit het oog verliezen.’ Schoolteams moeten beslissen welke leerstof nog ‘essentieel’ is de komende maanden. ‘Daarbij moeten we ons niet blindstaren op de eindtermen, want dat zijn minimale doelstellingen. Als we dat voor elke leerling doen, dan leggen we de lat lager.’

Van Den Branden pleit ervoor om leraren-in-opleiding te betrekken. ‘Er staat een leger van studenten van de lerarenopleiding klaar die nog een aantal stagelessen moeten geven. Herdenk die resterende stagelessen radicaal en schakel de studenten in als tweede leerkracht in de klas.’

4. Zomervakantie

Iedereen is het erover eens: zomerscholen zijn een goed idee. Maar er zijn wel enkele bedenkin-

gen. ‘De allerbelangrijkste factor is deelname’, zegt cognitief psycholoog en onderwijsexpert Wouter Duyck (UGent). ‘Ik zie het gebeuren dat kinderen van hoogopgeleide ouders naar zo’n zomerschool worden gestuurd. Op zich heb ik daar niets tegen, maar je moet de kwetsbare leerlingen óók bereiken. Daar moet men extra inspanning voor leveren.’

Ook het vrijblijvende karakter van de zomerscholen baart zorgen. ‘Als we die zomerscholen niet structureel aanpakken, dreigt het een zaak van losse initiatieven te worden’, zegt Van Den Branden. ‘Je moet heel gericht werken en bepaalde leerlingen al rekruteren op de schoolbanken.’

Ides Nicaise (KU Leuven) sluit zich aan: ‘De achilleshiel van de zomerscholen is de vrijwilligheid. En dus riskeren de sterkste scholen, die vaak de beste leerkrachten hebben, en de meest ambitieuze ouders aan het langste eind te trekken. De grote uitdaging is dus om die vrijwilligheid te organiseren in samenwerking met lokale besturen en sociale organisaties. Adviezen van klassenraden kunnen leerlingen motiveren om via de zomerschool te ontsnappen aan zittenblijven of een B-attest.’

Van Den Branden ziet nog mogelijkheden. ‘Gemeenten kunnen een belangrijke rol spelen. Stel bijvoorbeeld per gemeente een leescoördinator aan. Die kan lezen bevorderen via de bibliotheken, de speelpleinen of de zomerscholen.’

Zijn examens nog nuttig?

Experts zijn het er niet over eens of examens nog nuttig zijn aan het einde van dit schooljaar. Aan scholen wordt gevraagd om de onderwijstijd te maximaliseren. **De examenperiode inkorten ligt als scenario dus op tafel, een beslissing die scholen autonoom kunnen nemen.** Is dat een goed idee?

‘Je kunt leerinspanningen juist stimuleren door examens af te nemen’, zegt Wouter Duyck. ‘Daarbij moet wel een zekere mildheid worden getoond: leerlingen laten zakken op leerinhouden die in coronatijd aan bod kwamen, zou ik niet doen.’ Ook Kristof De Witte heeft zijn twijfels bij het afschaffen van

examens. ‘We moeten echt wel weten wat de studieprestaties van leerlingen zijn. Leerstof moet worden getoetst. **Permanente evaluatie kan even effectief zijn als een traditionele overhoring, maar dan moet het vak er wel voor zijn opgezet.**’

Kris Van Den Branden pleit resoluut voor permanente evaluatie. ‘Bij de heropening organiseren scholen het best eerst een korte evaluatieperiode van een paar dagen. Daarna kunnen ze lesgeven en leerlingen voortdurend, op basis van permanente evaluatie, gepersonaliseerde feedback blijven geven waaruit ze verder kunnen leren. Tot 30 juni.’ (sg)

© getty images

dS Shop

Trendy Polaroid zonnebrillen

Met gepolariseerde glazen voor extra bescherming

- Filteren het zonlicht én nemen de schittering weg
- Lenscategorie 3: hoge bescherming voor normaal gebruik
- Gratis kwaliteitsvolle brillendoos

€ 29,95 adviesprijs € 74,95

tot
60%
goedkoper

Stylvolle leesbrillen

Polaroid: de perfecte combinatie van kwaliteit en stijlvol design

- Stevige leesbrillen van de hoogste kwaliteit
- Verschillende sterktes van 1 tot en met 3
- Gratis kwaliteitsvolle brillendoos

€ 17,95 adviesprijs € 29,95

Bestel nu op standaardshop.be

dS De Standaard

Dit is een prijswaardige advertentie. Het gebruik van de afbeeldingen is niet bedoeld om de afbeeldingen te kopiëren of te verspreiden. Het gebruik van de afbeeldingen is niet bedoeld om de afbeeldingen te kopiëren of te verspreiden.